

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 16 (2583) sz. Kedd

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 január 21

Hitler és Mussolini találkozója a nemzetközi érdeklődés középpontjában

Csak egy szűkszavú hivatalos jelentést adtak ki a találkozóról. Olasz és német értesülések szerint a két vezér megbeszélésén döntő eseményeket készítettek elő

Tegnap számunk közölte már a Hitler és Mussolini között lefolyt találkozás hírért. Azóta hivatalos közlemény is jelent meg a találkozóról, mely megmutatja, hogy a vezérek megbeszélésén részt vett a két ország külügyminisztere is. A hivatalos jelentés egyébként szűkszavú, de kiemeli a szoros bajtársi kapcsolatot és az összes kérdésekben való egyetértést. A nemzetközi helyzet mai állapotában ez a nagy egyetértés, a további döntő események előkészítését jelenti. Erre nérvé a Rómából és Berlinből érkező értesülések a kibontakozások nagy körvonalait sejtetik. Ujabb távirataink a következők:

A hivatalos jelentés szövege

Római felfogás szerint a megbeszélés gyakorlati eredményei gyorsan várhatók

Berlin. (NTI): A Führernek és Duce-nak alkalma volt a tengelyhatalmak külügyminisztereinek társaságában lefolytatott megbeszélésen behatóan megvilágítani a helyzetet. A beszélgetés a két kormányfő közötti szívélyes barátság és a német és olasz nép közötti szoros bajtársi kapcsolatok szellemében folyt le és minden kérdésben a kölcsönös nézetek tökéletes azonosságára vezetett.

Róma. (MOT): Mussolini és Hitler találkozásának híre Rómában rendkívül nagy érdeklődést keltett. A találkozó hivatalosan csak a hétfő esti órákban vált ismeretessé. A nagyfontosságú eseményekkel kapcsolat-

ban a sajtó nem foglal állást. A látogatást természetesen a jelenlegi nemzetközi helyzet középpontjába állítják. Mussolini és Hitler ezuttal kilencedszer találkoztak. A mostani megbeszélésen nyilvánvalóan a legutóbbi találkozó óta lefolyt eseményeket és a jövő fejleményeit tárgyalták meg. Tekintettel a firenzei megbeszélés óta lefolyt eseményekre, valamint arra, hogy a most következő hónapokat döntőnek tekintik. Mussolini és Hitler jelenlegi találkozója a két vezér legérdekesebb és legfontosabb tanácskozásának egyike és a megbeszélés gyakorlati eredményei nem sokáig várhatnak magukra.

Berlini tudósítás a találkozó jelentőségéről Az Olaszország elleni angol összpontosítás legyőzéséről tárgyaltak

Rómából jelenti a Magyar Távirati Iroda: Az olasz lapok a Duce és a Führer találkozásához egyelőre nem fűznek kommentárokat. A hivatalos olasz állásfoglalás is csak a mai nap folyamán várható. A lapok berlini tudósítások alapján mindamellett érdekes fejtegetéseket közölnek. A *Popolo di Roma* berlini tudósítója a többek között ezeket írja:

Az új német-olasz találkozóra abban a fontos órában került sor, mikor Angliának kudarcba fulladt az az erőfeszítése, hogy a hadszíntereket elkülönítse egymástól. Az angolok a hadszínterek eme elkülönítésével és erőiknek Olaszország elleni összpontosításával az olasz erkölcsi ellenálló erőt akarták összeroppantani és a há-

borból kikuszóbolni. A Duce és Führer találkozásának jelentősége tehát annál nagyobb, mert visszatérőzi a tengelyhatalmak új és megbontathatatlan fegyverközösségét. Ilyen alapon a német fővárosban biztosra veszik, hogy Hitler és Mussolini találkozásának következménye lesz az események további alakulására. *Mussolini és Hitler találkozója mindig döntő események előestéjén szoktak bekövetkezni. Mindig úgy volt és most is úgy van. Ilyen körülmények között a közeljövőben ismét döntő eseményekre lehet számítani.* Az ideál találkozó abban is hasonlít a tavalyi brenneri találkozóhoz, hogy a téli szünet és a tavaszi megélénkülés között történt. A találkozó jelentőségét

rendkívül megnöveli Hitler ama kijelentése, hogy az 1941-ik év meghozza a tavalyi győzelem beteljesülését.

Ujabb háborús lépések a különböző arcvonalakon, de Délkelet-Európában megmarad a béke.

Belgrád. (MTI): A *Vreme* budapesti tudósítója a lap vasárnapi számában összefoglaló cikket ír magyar politikai körök és a magyar sajtó véleményéről a balkáni helyzettel kapcsolatban. A cikk szerint a tengelyhatalmak ugyan újabb háborús lépéseket készítenek elő a különböző arcvonalakon. Délkelet-Európában azonban a béke biztosítottnak látszik.

Szalonikibe egyre több angol katona érkezik.

Szófiából jelenti (Vreme): Ideérkező jelentések szerint Szalonikiben egyre több angol katona — gyalogos

és műszaki — száll partra. A város és a kikötő hemzseg az angol katonaságtól. Különösen sok az angol katonatiszt. Az albán fronton mindenütt angol tisztek vezelik a görög katonákat.

Az olasz-német együttműködés elzárja Angliát a Földközi-tengertől.

Rómából jelenti (Stefani): Londonból érkező semleges forrásból eredő hírek szerint az olasz haditergészetnek és a német légi haderőnek a szicíliai csatáiban elért sikereire nyomán kialakult földközi-tengeri hadászati helyzet állítólag súlyos döntésre készítette Angliát. Hír szerint elhatározták, hogy a Görögország megsegítésére szánt szállítmányokat ezután nem a Földközi-tengeren, hanem a Jöreménység foknál vezető úton bonyolítják le.

A német-olasz összetartás újabb megerősítése

A keddi német lapok szerint a Hitler és Mussolini közötti találkozás felel képtelen találgatásokba tévedt a szorongó ellenfél

Berlinből jelenti a Német T. I.: A Duce és a Führer találkozásában a keddi reggeli német lapok a tengelyhatalmak feltétlen politikai, eszmei és katonai összetartásának újabb megerősítését látják. Emlékeztetnek a lapok arra, hogy a két vezér immár kilencedik esetben találkozott.

Rámutatnak arra, hogy a külföldi, főként a tengelyhatalmak iránt ellenséges sajtó, Hitler és Mussolini minden találkozását ugyanazokkal a képtelen találgatásokkal és jóslásokkal kíséri.

A *Völkischer Beobachter* szerint az ilyen légből kapott állítások mindig abból a be nem vallott szorongásból származnak, vajjon mit hoznak ezek a találkozók? Céltalan volna ezeket a közvéleménycsinálókat meggyőzni igyekezni arról, hogy a két vezér és a két nép közös harca nem ismer inga-

dozást mélyen gyökerező összetartozásában. A háború megacélozta őket. A harcban közösen kiontott vér a két nép elválaszthatatlan barátságának záloga lett. Ezen mitsem változtat a közös ellenség ostoba próbálkozása, hogy szétrobbantsa az olasz és a német nép közösséget, azért, mert ebben látja az öt fenyegető legnagyobb veszélyt. A lap ajánlja, hogy engedjék át az új találkozó jóslatait az angol-szász sajtónak, amelyet már nyolc ízben jobb belátásra bírtak az események.

Szakadás a görög kormányban?

Athén (Reuter): A félhivatalos görög jelentés határozottan cáfolja azt a hírt, hogy a görög kormányban szakadás állott volna be és görög, valamint brit katonai vezetők között nézeteltérések lennének.

Mussolini Cianoval kedden hazaérkezett Rómába

Rómából jelenti (NTI): A Duce a Führerrel történt találkozás után Ciano külügyminiszter kíséretében kedden délelőtt visszatért az olasz fővárosba.

Bejelentő-hivatalok szervezése a visszacsatolt országrészekben

(Budapest) Az országos hivatalos lap január 18-iki száma rendeletet közöl, mely szerint a visszacsatolt keleti és erdélyi országrészekben Kolozsvár, Marosvásárhely, Nagyvárad és Szatmárnémeti törvényhatósági városokban, valamint Bánffyhyunad, Beszterce, Csíkszereda, Dés, Felsőbánya, Gyergyószentmiklós, Kézdivásárhely, Máramarosziget, Nagybánya, Nagykároly, Nagyszalonta, Sepsiszentgyörgy, Szamosújvár, Szászrégen, Székelyudvarhely, Szilágysomlyó és Zilah megyei városokban a lakosság új összeírásánál fölláttatják a bejelentő hivatalokat. Az új összeírás a február 1-én kezdődő népszámláláskor fog végbemenni. Külön-külön összeíró törzslapot vesznek föl minden nagykorú egyénről, s amennyiben az illető egyén családfeje is, akkor kiskorú gyermekeit is fölírják az ő törzslapjára. A törzslapon összeírottak születési helyéről, idejéről, állampolgárságáról és állandó lakóhelyéről tesznek följegyzéseket.

Elmult Jugoszláviában a kormányválság veszélye Cincár-Markovics külügyminiszter látogatása Budapesten.

Szófiából jelentik: A belgrádi Politika jelentése szerint a kormányhoz közeli körökből nyert értesülés szerint megállapítható, hogy a kormányváltás veszélye elmult, miután a kormányban levő ellentéteket a szombati minisztertanácson sikerült áthidalni. Vannak azonban még mindig olyan hírforrások, amelyek a kormányválság hírére továbbra is terjesztik.

Belgrádból jelentik: (Budapesti Tudósító) A belgrádi lapok közlik, hogy a magyar parlament rövidesen megnyitja ülését és letárgyalja a jugoszláv-magyar örökös barátsági szerződésről szóló javaslatot. Közvetlenül ezután sor kerül Cincár Markovics külügyminiszter budapesti látogatására.

Elsimult a bolgár kormányválság is

Szófiából jelentik: (Budapesti Tudósító) A bolgár kormány kebelében történendő változásokról szóló hírekkel kapcsolatban a kormányhoz közeli körökben kijelentették, hogy a kormányválság elmult, mivel a véleménykülönbségeket sikerült elsimítani. Ez a minisztertanács legutóbbi ülésén következett be.

Új gyógymódot fedeztek fel a rák gyógyítására

Utban a mesterséges rádium feltalálása felé.

Budapestről jelentik: Az Esti Újság írja: Kopenhága, Niels Bohr, a világ hírvő dán atomkutató, új utat fedezett fel a rák gyógyítására a rádióaktív sugarak segítségével. Olyan készüléket szerkesztett, amely többmillió volt feszültséggel működik és segítségével a rákbetegség akkor is hathatósan kezelhető, ha rejtett helyeken fordul elő az emberi szervezetben. Az új dán készülék lényegesen megjavítja és egyszerűsíti a rendkívül drága amerikai szerkezetet. Ezzel egyidejűen kísérletezik a tudós a mesterséges rádium előállítására is.

Pétain és Laval között elsimult minden félreértés

Franciaország új kibontakozás előtt. Berlinben még tartózkodással figyelik az eseményeket

Berlinből jelentik: (NTI) Az elmúlt vasárnap legnagyobb politikai eseményének számító Pétain-Laval találkozó foglalkoztatja még mindig a francia közvéleményt. Vichyben csak szűkszavú jelentéseket adtak ki eddig erről a találkozóról. A jelentések mind azt hangoztatták, hogy a találkozás nyomán minden félreértés elsimult. -- Egy újabb jelentés arról számol be, hogy minden francia együtt legyen és ne álljon elő szakadás a francia léleken. A továbbiakban azonban elismerik, hogy

Pétain nagy súlyt fektet arra is, hogy ne álljon elő félreértés a megszálló hatalom és a francia kormány között, ezért találkozott Lavallal.

Berlinből jelentik: (NTI) Jól értesült francia körökben megállapítják, hogy a Pétain-Laval találkozót a szükség-szerűség hozta létre. A tábornagy politikája alapján biztosítani lehet valamennyi francia egységét. A megszállt és meg nem szállt országrészen állandóan növekvő tekintélye lehetővé tette, hogy ilyen kezdeményezésbe fogjon. A kezdeményezés semmiben sem módosítja a kormány eddigi bel- vagy külpolitikáját.

Végleges megoldás a december közepe óta húzódó válságban.

Párizsból jelentik: Pétain tábornagy francia államfő és Laval megbeszélését a francia sajtó az utóbbi hetek legjelentősebb politikai eseményeként mé-

latja. Általános vélemény, hogy az a politikai válság, amely december 13-ika óta húzódott, most végleges megoldást talált és a francia kormány arra az útra lép, amely mint a párizsi sajtó kiemeli az egyedüli lehetőséget jelenti arra, hogy az ország felemelkedjék és megerősödjék, ez pedig a Németországgal való együttműködés.

Berlin még gyanakodik.

Berlinből jelentik: (MTI) Berlinben tartózkodással figyelik a Vichy-ben folyó eseményeket. Eddig a német sajtó egyáltalán nem közölt részleteket ezekről az eseményekről. Bírálják azt, hogy addig nem kezdtek meg a politikai perek tárgyalásait. Ezért gyanakvással figyelik a vichy-i kormányt.

Berlinből jelentik: (MTI) Pétain tábornagy és Laval szombati megbeszélésével kapcsolatban a Wilhelm Strassen hangoztatják, hogy a megbeszélésnek egyelőre csak helypolitikai jelentősége van. Lehetséges azonban, hogy a találkozó során tisztázott kérdések oly következményeket hoznak maguk után, amelyek hatással lesznek a német-francia viszony további alakulására.

A francia kormány részleges átalakítása.

Belgrádból jelentik: A Politika vichy-i jelentése szerint jól informált körök úgy tudják, nem lesz szó az egész francia kormány lemondásáról, csupán részleges átalakítást fognak végrehajtani.

Nagy tengeri csata a Távol-Keleten

A franciák megsemmisítő csapást mértek a sziami hadiflottára.

A Maoi Nap írja: Belgrád. Vichyből jelentik a Politika: A francia tengerügyi hivatal közlése szerint, Koccsangánál lefolyt tengeri ütközetben a franciák úgyszólván a teljes sziami

hadiflottát megsemmisítették. Egy sziami órhajó kigyulladt, két cirkáló elsüllyedt, egy harmadik súlyosan megsérült. Francia részről nem jelentenek veszteséget.

Előkészületek a Lórántffy Zsuzsanna Egyesület február 2-iki báljára

Most kezd teljességében kibontakozni a minden vonatkozásában nagyszerű bál éjszaka, mely a Református Kulturpalota nagytermében fog lezajlani február 2-án. A meglepetések és az ötletek sora békeli hangulatot varázsol majd a tulipánerdőt öltött falak közé, ahol a régi fényes megvebálak „táncrendje”, a múlt bál éjszakáinak ragyogását fogja visszavárazsolni.

A nagy érdeklődéssel várt bál, amelyen a református közösség, mint egyetlen hatalmas család vesz részt, szegény és gazdag, intellektuális és iparos tömörül ott testvéri táborba, a Hymnusz jobbsza nyitja meg, majd a szép Bancsik Éva és Sarkady Zoltán segédlelkész néhány keresetlen szóval köszöntik a bál védnökeit és a nagyközönséget. Ezután a Rákóczi induló vérpezsdítő ütemei hangzanak fel, amelyek akkordjui mellett vonulnak

fel a nyitó párok festői csoportjai, a táncos kezében tulipáncsokkal. A három vőfély a bál megnyitására ünnepélyesen engedélyt kér a védnököktől, aztán ropogós-tüzes csárdással kezdetét veszi a magyar gondolat valóra válsának első nagyszabású váraditáncestélye, ahol pompázatos díszmagyarban fognak tündökölni a legszebb lányok és asszonyok. Ünnepet jelent a Lórántffy Zsuzsanna Egyesület február második bálja, ünnepet, a legszebbet és legnagyobbat: a felszabadult magyarság ünnepét...

A rendezőség ezúton kéri fel a nyitópárokat, hogy január 31-én, pénteken délután 7 órakor a Teleki-utcai Református Kulturházban pontosan megjelenni szíveskedjenek. Jegyek előzetesen a Református Árvaházban és Papp Károlyné illatszertárában (Rákóczi-út) kaphatók. Árak: személyjegy 3, táncosjegy 1.50 pengő.

A Gyöngyös Bokkrétát németországi körútra hivták

Berlinből jelenti a Magyar Távirati Iroda: Göbbels birodalmi miniszter meghívta a magyar Gyöngyös Bokkrétát németországi körútra. A mintegy nyolcvan tagú Gyöngyös Bokréta február második felében, Németország nyolc nagy városában fog előadást tartani, elsősorban katonák és munkások előtt. A berlini bemutatót a Sporthalleban tartják, amely húsz ezer néző befogadására alkalmas.

A m. kir. rendőrség felügyeleti körzetei a visszacsatolt országrészekben

(Budapest) Az országos hivatalos lap január 18-iki száma közli a belügyminiszter rendelkezését, mely az újonnan visszacsatolt országrészekben is megszervezi a m. kir. rendőrség felügyeleti körzeteit. Eszerint a nagyszalontai rendőrkapitányság a debreceni felügyeleti körzetbe tartozik, Máramarosziget a kassai körzetbe, míg a többi visszacsatolt területen levő rendőrkapitányságok a kolozsvári felügyeleti körzetbe. Ez utóbbi körzet alá tartoznak tehát a következő városok: Bánffyhyunad, Beszterce, Csíkszereda, Dés, Felsőbánya, Gyergyószentmiklós, Kolozsvár, Marosvásárhely, Nagybánya, Nagykároly, Nagyvárad, Sepsiszentgyörgy, Szamosújvár, Szatmárnémeti, Szászrégen, Székelyudvarhely, Szilágysomlyó és Zilah.

Aggasztóan növekszik az árvízveszedelem az Alföld déli részein

Szeged-Alsótanyát elvágta az árvíz a világtól.

Szegedről jelentik: Az árvízveszedelem óráról-órára növekszik. Szeged határában és az Alföld egész déli részén aggasztóra fordult a helyzet az enyhe időjárás következtében. Fuka ts Sándor főispán értekezletet hívott egybe, amelyen árvízvédelmi szakértők jelennek meg. Sürgős intézkedéseket fogantatosítanak. A levegőszelvényzetben helyeken a rendőrség külön mentő szolgálatot szervezett, az árvíz által rombadöntött és súlyosan megrongált házak lakóinak megmentésére. A központi gyűjtőhely a rókusi elemi iskola, ahol az árvízi és erdélyi menekültek egész tömege nyert ideiglenes elhelyezést. Az Alsótanya egyes részei teljesen el vannak vágva a várostól. Az utakat és földeket havas fagyos víztömeg borítja, mely a hőmérséklet enyhülésével mind nagyobb örvényeket vág és kavargatva keresi a leveztető utat.

Frenczel Sándor

tükör és üvegsziszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Képkerepezés

Melegágyrámák és üvegek

Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13

A román fővárosban egy görög merénylő agyonlőtt egy német őrnagyot

A román belügyminiszter lemondott. A vasgárda szigorú megtorlást követel

Bukarestből jelentik: (Orient Rádió) A belügyminiszterium a következő hirdetményt adta ki:

A január 19-ére virradó éjszaka egy idegen állampolgár, revolverrel agyonlőtt egy egyenruhás német tisztet. A merénylő menekülni próbált, de elfogták. A német tiszt azonnal meghalt. A kormány a legszigorúbb intézkedéseket léptette életbe. A merénylő háttérének tisztázása érdekében a vizsgálat megindult.

Bukarestből jelentik: A román rádió hétfőn késő este kiáltványt olvasott fel, amelyet a Keresztény Nemzeti Diák Szövetség elnöke írt alá és amelyben Döring német vezérkari őrnagy gyilkosainak szigorú megbüntetését követeli. Ebből a kiáltványból tudta meg a román közvélemény, hogy a vasárnapra virradó éjszaka a román főváros egyik utcájában öt pisztolylövéssel agyonlőtték Döring őrnagyot.

A merénylőt, aki állítólag görög származású, letartóztatták.

A merénylettel kapcsolatban hétfőn délután feltűnő események történtek, a belügyminiszter lemondott és helyébe Bukarest volt katonai parancsnokát nevezték ki belügyminiszternek, aki az erős kéz politikájának a híve. A belügyminiszter lemondásának hírére a vasgárda este népgyűlést rendezett az egyetlen előtt és a gyűlésen felolvasták az előbb említett kiáltványt, amelyben a merénylőknek szigorú megbüntetését követelték és felszólítják Antonescu tábornokot, szolgálaton igazságot a román népek. Ezt a kiáltványt az éjszakai órákban a román rádió is felolvasta, mégpedig nemcsak román, hanem német nyelven is.

Bukarestben a helyzet zavaros. Románia és a külföld között a távbeszélőösszeköttetés megszakadt.

Budapestről jelentik: Bukarestből jelentik, hogy hétfőn délután a belügyminiszter lemondása után a vasgárda népgyűlést rendezett, amelyen követelte a lelőtt német őrnagy merénylőinek szigorú megbüntetését. A hajnali órákban érkező magánjelentések szerint a román fővárosban a

helyzet zavaros és tisztázatlan. A miniszterelnökség épülete körül erős katonai készültség örvénylik.

Budapestről jelentik: A Pest írja:

Statáriális úton agyonlőtték a német őrnagy merénylőjét

Bukarestből jelentik (NTI): Mihelyt Antonescu tábornok értesült, hogy merényletét követték el Döring német őrnagy ellen, értesítette a német követéséget, hogy rögtönbíráskodás alapján elrendelte a tettes agyonlövését. A kivégzés nyomban megtörténik, mielőtt a gyilkos kihallgatása befejeződik. Antonescu tábornok azonnal letartóztatta a görög kolónia tiz előkelő tagját, miután a kihallgatáson kiderült, hogy a tettes, aki török útlevéllel érkezett, görög állampolgárnak tekintendő. A román fővárosban nagy megdöbbenést váltott ki a merénylet. A bukaresti lakosságot és főleg a vasgárdistákat felháborította a német tiszt meggyilkolása. Azt gyanítják, hogy a tett mögött az angol Secret Service húzódik meg. Rőpiratban adtak ennek kifejezést és erősen követelték a német őrnagy meggyilkolásában vétkes egyének megbüntetését. Utálnak arra, hogy Döring őrnagyot az Intelligence Service egyik ügynöke lötte agyon orvul Bukarest utcáján. A vasgárdisták és a diákság a német követéséget és a miniszterelnökség előtt rendezett tüntetések során kifejezésre juttatta Németország iránt érzett ro-

Románia és a külföld között a távbeszélőösszeköttetés megszakadt. A megszakadás okát a román posta nem közli.

konszenzét és együttérzést, valamint az orvgyilkosság miatti felháborodását.

A Földközi-tengeren bekövetkezett újabb események miatt Anglia sürgeti Törökország belépését a háborúba

Belgrádból jelenti a Bud. Tud.: A Politika jelenti Ankarából, hogy a török fővárosban változatlanul folynak a katonai tárgyalások a közelkeleti angol főparancsnokság kiküldöttjei és a török vezérkar tagjai között. Előzetesen megállapított munkaterv szerint az angol küldöttségnek már régen el kellett volna utaznia, úgy látszik azonban, a Földközi-tengeren bekövetkezett események következtében a megbeszélések még szé-

Okvetlenül szerezzé meg könyvtára számára a napjainkban élt cirikuszlóvarnóból missziós apácává lett

Beáta nővér

életrajzát.

Mozifilmnél érdekesebb eseményhalmazt tár olvasója elé ez a bámulatos életrajz. Hősies bátorságával mindenkiben csoda'kozást, apostoli lelkiületével pedig az olvasóban lelki nekilendülést vált ki

Ara 3.40 Pengő

A HOLLAND TRÓNÖRÖKÖSNŐ NEWYORKBAN. Newyorkból jelenti a Magyar Távirati Iroda: Julianna holland trónörökös nő hosszabb tartózkodásra ideérkezett.

Az Orkney szigetekig nyomultak a német repülők

Berlinből jelentik: (NTI) A véderő-főparancsnokság jelenti: A német légi haderő, bár az időjárás kedvezőtlen

leőbb körre terjednek ki, mint előzően tervezték. Elsősorban az ankarai paktumból Törökországra háruló kötelezettségekről tárgyaltak és különösen Törökország magatartását beszéltek meg arra az esetre, ha Délkelet-Európában vagy a Közelkeleten váratlan események következnek be.

Istanbulból jelenti a MTL.: Cornwall tábornagy látogatást tett Inoné államelnökknél és érintkezést keresett török politikai vezetőkörökkel.

A volt határmenti községek küldöttsége a főispán előtt

Tegnap délelőtt több biharmegyei község lakosságának küldöttsége kereste fel Arvay Árpád országgyűlési képviselőt és előadták kívánságaikat. Arvay képviselő a küldöttség tagjaival megjelent dr Cziffra Kálmán megyei főispán előtt és részletesen fel-

tárta az egyes községek kívánságait. Elsősorban is azt kérték a volt trianoni határmenti községek, hogy az erődökből felszabaduló kőanyagot adják át a községeknek, hogy a románok által elhanyagolt utakat rendbehozzassák. Továbbá kérték, hogy az erődök céljaira elvett és jogtalanul megadóztatott földek adóját a kormány törölje. Végül több község lakossága a tavalyi rossz búzatermés következtében búzahiánnyal küzd. Ezért kérte a küldöttségek nevében Arvay Árpád képviselő, hogy az inséges lakosság részére mielőbb utaljon ki a kormány búzát.

Dr Cziffra Kálmán főispán nagy megértéssel hallgatta meg a megye magyar lakosság kéréseit és ígéretet tett, hogy minden jogos kérést a legmelegebben támogat és azok kedvező elintézését kilátásba helyezte. A főispán válaszáat a küldöttség tagjai örömmel és megelégedéssel vették tudomásul.

volt, január 20-án folytatta a fegyveres felderítést az angol légi térben egészen az Orkney szigetekig. Több hadi célpontot sikeresen bombáztunk. — Német harc repülőgépek két nehéz bombával telibe találtak egy gőzöst és bombával megrongáltak egy másik kereskedelmi hajót. Egyöntetűen megállapítható, hogy január 20-án megrongált 3000 tonnás kereskedelmi hajó súlyedőben van. Magányosan szálló német harc gépek hétfőn is támadták Málta repülőterét. Január 20-án éjjel lefolyt hadműveletekről három német gép nem tért vissza.

Az angolok egy heti hajótervesztése.

Londonból jelentik: (Reuter) A brit tengernagyi hivatal heti jelentése: A brit kereskedelmi tengerészet ellenséges akció következtében január tizenharmadikával végződő héten, hét hajót veszített 30.226 tonna tartalommal.

Afriai harcok homokviharok között.

Belgrádból jelentik: (Budapesti Tudósító) A belgrádi Politika a Tobruk körüli harcokról azt írja, hogy heves homokviharok között a hadműveletek tovább folynak. Az angolok új offenzívát készítenek elő. Az est sötétjében állandóan új csapatok érkeznek. Alkonyatig szakadatlanul szólnak az ágyuk. Valószínű, hogy a homokvihar elmúltával a harcok eddig nem tapasztalt erővel fognak fellángolni.

Roosevelt imádkozott a békéért

Azonban fokozott mértékben akarja segíteni Anglia háborúját

Belgrádból jelentik: A Politika washingtoni jelentése szerint Roosevelt mielőtt a Kapitólumba ment volna a beiktatási ünnepségre, családtagjai társaságában istentiszteleten vett részt. Imádkozott a békéért és Amerika szabadságáért. Ezután óriási tömeg üdvözlőváltása közepette vonult fel a Roosevelt család az ünnepség színhelyére.

Newyorkból jelentik: (Reuter) A Newyork Times megbízható értesülése szerint Roosevelt nemcsak nagykövetet nevez ki Londonba, hanem meghatalmazott miniszteri rangban levő tisztviselőt is. Ebben annak jelét látják, hogy Amerika fokozott mértékben akarja végrehajtani megsegítési programját.

Megindult az Erdélyi Magyar Szövetség szervezkedő munkája Kolozsváron

Kolozsvár. Saját tud. A népközöségi munka újból megindult Kolozsváron. Az Erdélyi Magyar Szövetség, miután politikamentes szervezet, megalkulása után újból Puskás Lajos, a Gábor Áron Diákközhöz igazgatója állt a szervezkedési munkálatok élére. Már a román világban is értékes munkásságot fejtett ki a magyarság érdekében és különösen szervező erejével vált hasznára a volt Magyar Népközösségnek.

Puskás igazgató felhívást intézett az egyetemi hallgatókhoz, melyben arra szólította fel őket, hogy kapcsolódjanak bele a népközöségi munkába. A felhívás eredményeként negyven egyetemi hallgató vállalta a munkát, amelyre felszólították. Ez a munka abból áll, hogy házról-házra jártak, felkeresték elsősorban a volt romániai Magyar Népközösség tagjait és megkérdezték őket, hajlandók-e helyéni az Erdélyi Magyar Szövetségbe. Ha az illető hajlandónak mutatkozott erre, kiállították neki az új tagsági igazolványt, most már az EMSZ-ét, amelynek a munkája már a rendes mederben halad.

Jómagam is útnak indultam egy esős délután egy főzied tagjainak a névsorával, harminc új igazolvánnyal és róttam egy hétfőig az utcákat. Nehézség nem igen akadt. Az emberek megértették, hogy mivel már nincsen román világ, magyar igazolványt kapnak és a tízedes hetenként újból el fog jönni hozzájuk a bélyegekkkel.

Persze nem mindenütt ment ilyen simán a dolog. Egy házban a családnak öt tagja iratkozott be annakidején a Magyar Népközösségbe. Először a családfelehez jutottam be: öreg, jobbmódú embernek látszott. Elmondta, hogy miért jöttem. Hallani sem akart az egésztől. Előszedtem rábeszélő képességemet, mindhiába. Az öreg mind azt hangoztatta:

— Kérem, én a várakozás álláspontjára helyezkedem!

Hogy miért, arról nem volt hajlandó nyilatkozni.

A család többi tagjával nem volt baj; amikor végeztem velük, visszamentem az öreghez. Újból kijelentette, hogy „a várakozás álláspontjára” helyezkedik. Ezt olyan nyomatékkal mondta, hogy be kellett látnom: szerencsétlennek éreznem magát, ha nem volna egy álláspont, amelyre helyezkedhétne. Ott hagytam.

Amikor a nyilvántartó lap bait okoz...

Egy másik helyen le kellett hajtanom a fejemet; olyan alacsony volt az ajtó. Egyszerű ember fogadott, megértette miről van szó. Előszedtem

35 perc Kolozsvár
70 perc Budapest
85 perc Marosvásárhely repülőgéppel.

A Magyar Légiforgalmi r. t.

Járatat télen is közlekednek.
Felvilágosítás: Rákóczi ut 10. sz.
Telefon: 11-17

az igazolványokat és kezdtem kitölteni a nyilvántartó lapot.

A férfi ránézett arra a szóra, hogy nyilvántartó lap, aztán rámszólt:

— *Micsoda, maguk...* (itt egy politikai pártnak a nevét mondta.)

— *Dehogy vagyunk, kérem.*

— *Engem aztán ne tessék felvenni, én nem politizálok.*

— *De, kérem...*

Az öreg már nem is hallgatott rám.

Hátot fordított, nekem meg nem maradt más hátra, mint szépen kimenem.

Akinek nyolc gyermeke van

A szobában három lány ül, a másikban betegen fekszik a negyedik, a kisfiú meg a székre térdel és nézi, hogy mit csinálók. A lányokat két fiatalember mulattatja.

— Hány gyermek van? — Kérde-

Feljegyzések

Nem érzek lelkiismeretfurdalást a mult heti feljegyzésekért. Akinek ugyanis mammutjövdeleme van, az ne szégyelljen kiállani vele a közvélemény színe elé és ne szégyellje jövdelemi forrásait. Hiszen bizonyára törvényes, megengedett források ezek és ha történetesen nem is kell bizonyos bevételért vért verejtenie, kezdve megdölni, azért nyugodt lelkiismerettel seprük be az illetékesek.

Bennünket azonban nagyon megcsodálkoztattak ezek az adatok: hát a szegény, kis Magyarország elbirta ezt a roppant antiszociális megterhelést? Hivatkozhatat valaki egyáltalán bármiféle óriásjövdelemet biztosító jogcímre, akkor, amikor az állam gépezete és a nép-erejének minden szikráját összeszedve — oly végtelen birkózásban állott a sorsal?

Csodálkozásunk, amelybe azonban már megvetés is vegyül, csak nő, amikor töméredek 100 ezer pengőn felüli, sőt sok 200 és 300 ezer pengőn felüli jövdelemről is hallunk. Ismétlem: nem tudom belátni, hogy bármilyen szempont is visszatartatna a kitergetéstől, hiszen törvényes jövdelemről van szó. A kitergetéssel pedig nem irigységet, nem gyűlöletet akarunk ébreszteni, hanem a szociális lelkiismerethez szólunk, ahhoz a szociális lelkiismerethez, amely ma még csak annyi eredményt tud elérni a mammutjövdelemű uraknál, hogy szemérmesen takargatják „jogos” jövdelemeiket s úgy látszik, hogy már egy parányi szegény is vegyül itt-ott ebbe a szemérmes tartózkodásba.

Mondanunk sem kell, hogy a száz-ezer pengőn felüli jövdelemek boldog tulajdonosainak nagy része zsidó. Vannak azonban közöttük Hagenmacherek, Kállayak, Károlyiak, volt ilyen, meg olyan igazgatók, fővárosi alpolgármesterek s egészen feltűnő nagy számban a letűnt és nálunk oliberalis uraktól égigmagasztalt Bethlen-kormányzat emberei.

Most pedig lépünk a 200 és 300 ezres jövdelemek régiójába. Szegény halandó, aki havi százzal és száz-husszal mérő a napokat porciódz a kenyeret családodnak, vedd le a kalapod! Budapestben nyolcvan embernek van 200 ezer pengőn felüli jövdeleme. Ezek közül 47 zsidó és csak 33 keresztény. Százalékban kifejezve ezeknek a vagyonoknak 86 százaléka van zsidó kezében. Külön említésre méltónak találom Haltenburger Gyula ú g y n ó k (l) 204 ezer

pengős évi jövdelemét. Ezután következnek az Ascnerék, Hatvani-Deutschok, Weisz Abrahámok, Kornfeld bárók, Angliába szökött Birók és más zsidók. A mammutjövdelemek csúcán a Nagykovácsi-üzletház tulajdonosa áll, évente több, mint egymillió pengő jövdelemmel.

Még valamit meg kell jegyeznünk. A kimutatásban nem szerepelnek sem egyházak, sem egyházi férfiak. Annál több azonban az immár másodikk törvénnyel sujtott szegény zsidó, nemzeti orákulumnak számító író, önzetlen hazafinak kikiáltott politikus és gazdasági szaktekinély.

Ismétlem: nem érzek lelkiismeretfurdalást az indiszkrécióból, tiltakozást is csak egy formában fogadok el, például így:

„T. Cím! Vegye tudomásul, hogy nincs igaz. Ezennel lemondottam 2. 3. 4. 5. stb., stb., igazgatósági tagságomról, kirendeltségemről, felügyelőségemről...” — avagy így:

„T. Cím! Vegye tudomásul, hogy X. vállalatnál betöltött pótolhatatlan szerepemért nem veszek fel fizetést... és az így megtakarított kiadási tételt az elbocsátandó munkások megtartására kérem átutalni.”

Ebben az esetben a legnyilvánosabb bocsánatkérésre is hajlandó lesznek. Addig azonban nem.

Addig minden feleletről és magyarázkodásról csak úgy tudok gondolkodni, mint Tamási Áron Abelje, aki az erdőtulajdonos bank igazgatójával eképpen társalog a kérdésről:

... Elindultunk, hogy körüljárjuk az erdőt. Keveset mondok de két óránál tovább keringtünk s ez alatt az igazgató folytonosan mutogatott és mondotta:

— Ez is a banké, ez is a banké.

— Hát a bank kié? — kérdeztem.

— Az a miénk.

— Hányan vannak?

— Én s tizenkét igazgatósági tag.

— Hát azok a tagok mit csinálnak?

Az igazgató vállat vont, majd furcsán mosolyogva így felelt:

— Hát... hát... élvezik a jövdelemet.

— Hát iszen ide is jöhetnének egy kicsit dolgozni — feleltem.

Az igazgató egyszerre a védelmükre kelt.

— Azért nem jönnek ide — felelte, hogy te is megélness apáddal együtt.

Helyes mondás volt ez, de éreztem, hogy benne van az ördög s kacagni kezdtem...” (Tamási: Abel a rengetegben. 26. old.)

Hát így és nem másképpen. (P. L.)

zem az anyát, az igazolvány kiállításában.

— *Hát van hála Istennek...*

Egészen zavarba jön. Megszokta, hogy mosolyognak rajta, ha azt mondja, hogy nyolc gyermeke van. A két nagyobbik lány összenézett, amikor ezt kérdeztem és ők is zavarosan mosolyogtak az anyjukra.

— *A régi igazolvány kell még?*

Amikor a kisfiú hallotta, hogy nem, elvette az asztalról, az egyik sarokba ment vele és nagy buzgósággal kezdte a bélyegeket leszedni.

Aki tíz fillért fizet egy hétre és aki húsz fillért havonta

Egy házban, ahol több magyar család lakott, figyelmeztettek, hogy hátul az udvarban lakik egy magyar család, amely csak nemrég költözött ide.

A kis szobában alig tudtak helyet csinálni nekem. Az asszony feltűrt ujjakkal mosott, a teknő mellett három gyerek játszott. A gözből előlépett egy férfi. Megmondtam neki, hogy miért jöttem. A férfi elmondta, hogy családjával a Regálban lakott, a bécsi döntés után jött Kolozsvárra. Így hát nem is volt tagja a Magyar Népközösségnek. Hajlandó volt belepni az EMSZ-be és a tászkát a térdeimre fektetve állítottam ki az igazolványt.

— Mennyit hajlandó fizetni egy hétre? — kérdeztem.

— Kérem, szegények vagyunk, nem fizethetünk, ha jobb sorsunk lesz, majd fizetek...

Később kérdezte, hogy mennyit szoktak az emberek fizetni. Amikor hallotta, hogy tíz fillérről van szó, megkönnyebbülten mondta:

— Annyit tudok még fizetni egy hétre...

És vállalta a tíz fillér fizetését.

A harmadik házban tőlünk, villaszerű épületben lakott egy nyugdíjas hölgy. Előkelő karosszékbe ültetett. Kezdem írni az igazolványt.

— Mennyit hajlandó fizetni?

— Húsz fillért.

— Tehát húsz fillér egy hétre.

— Dehogy kérem, egy hónapra.

Mit néz úgy rám? Nem értette?

Azt mondtam neki, hogy a legszegényebb is heti tíz fillért fizet.

— De kérem, én annyit adok a koldusoknak, hogy nem tudok többet fizetni.

Ha nem történt volna így, nem írtam volna le, mert tudom, hogy talán sablonosnak tűnik. De, sajnos, így történt... (g. b.)

Miként használjuk fel a fagyott burgonyát

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A fagyasztó közönség részéről újabban sűrűn hangzanak el panaszok, hogy a kereskedőktől fagyott burgonyát kapnak. Ez a panasz jogos, de nem lehet rája segíteni, mert mostanában előfordul, hogy szállítás közben magában a vagonban fagy meg a szállítmány, amire a téli szállításoknál mindig gondolni kell. A fagyott burgonyát fel lehet ismerni arról, hogy hőmérséklet bele karcokunk, mikor is az ép burgonya jellegzetes sercegő hangot ad, a fagyott burgonyánál ez a hang nem hallható. Ha fagyott burgonyát kapunk, felhasználás előtt 1-2 órát áztassuk hideg vízben, ezzel édes ízét elveszük és a főzésnél nem fő annyira szét.

Akadályok a magyar élet útjában...

Üzönével érkeznek hozzánk a panaszok magyar iparosoktól, kereskedőktől, vállalkozóktól. Szeretnénk külön részletesen foglalkozni mindegyikkel, hogy nyomatékosan felhívjuk az illetékesek figyelmét azokra a nehézségekre, amelyekkel a magyar kezdeményeseknek meg kell küzdeniük és hogy ismételtén kérjük a hatóságokat, nyújtsanak legalább erkölcsi támogatást azoknak, akik a felszabadult Erdély e gazdaságilag legjobban veszélyeztetett pontján, Nagyváradon, vállalkoztak vagy vállalkozni szeretnének az úttörés nehéz munkájára s ne részesüljenek ma is azok kedvezményekben, akik véd- és dac szövetséget kötöttek a magyar megújulás ellen és mindannak elfojlására törekednek, ami magyar.

De csak néhány kirívó esetet tudunk felsorolni. A katonai közigazgatás idejében néhány iparosnak, kereskedőnek sikerült részben a parancsnokság erkölcsi támogatásával, részben pedig a saját anyagi erejével pozíciót teremteni magának, mások azonban az első időkben nem jutottak túl az előkészületeken és tapasztalataikat, némi tőkésüket felhasználva, most szeretnének helyet verekedni ki maguknak a magyar ég alatt.

De sem az új vállalkozókat, sem azokat, akik a román időkben — utolsó erejük latbavetésével — át tudták menteni magukat, sem pedig azokat, akik most szeretnének valamihez kezdeni, nem részesítik az illetékesek semmiféle erkölcsi vagy anyagi támogatásban.

A burgonya-ügy

Megirtuk már hogy a Piac-téren néhány burgonya-árusító bódét kereskedők vettek át az önként eltávozott románoktól illetve az eltanácsolt zsidóktól s nagy tőkebefektetéssel fogtak hozzá hogy az egyedül lehetséges törvényes úton, az országos burgonya elosztó központtól kellő mennyiségű burgonyát szerezzenek a közönség burgonyaszükségletének kielégítésére. Eleinte érkezett is számukra áru, de mielőtt végetért a katonai közigazgatás, nem kaptak többé a magyar kereskedők egy darab krumplit sem. Ugyanakkor Dávidovics zsidó kereskedő, akinek nincs is többé elárusító bódéja a piacon s csak ellenőrizhetetlen helyeken tárol és árusít, sűrűn egymásután érkezett vagonokban kapja az árut. A magyarok közel nyolc hete tétlenül állanak, fizetik az üzemfenntartás költségeit és — egyszerűen nem kapnak árut. Nyolc hete már egymásután kiüldik a sürgető leveleket, táviratokat a budapesti központhoz, telefonon keresnek vele érintkezést, személyesen felutaznak és összetett kezekkel könyörögnek: ne tegyék őket szánt-szántékkal tönkre, — de semmi sem használ. Igaz: szállítási nehézségek vannak; igaz: hosszadalmasak a magyar bürokrácia útjai. De vajon Dávidovicsnak megvannak a lehetőségei és eszközei, hogy megrövidítse ezeket az utakat s elhárítsa a vagonhiányt és a vasuti forgalomcsökkentés nehézségeit? Hogy lehet az, hogy a piacról kitessekelt zugárúsító zsidó Dávidovics csak az elmúlt héten, épp a legnagyobb vasuti korlátozások idején hat vagon burgonyát kapott ugyanakkor, amikor a keresztény kereskedő nem tud egy kiló krumplit se kirimánkodni magának? Ez

már nem bürokrácia és nem vasuti forgalom-zavar. Ez vagy a magyar érdekek tudatos, bűnös elhanyagolása az intézkedésre jogosult személyek részéről, vagy pedig még ennél is súlyosabb büncselekmény... Vagy a zsidó nem az egyedül megengedett beszerzési forrásból a burgonyaelosz-

Ismét jelentkeznek a zsidók

Mintha megbabonázták volna azokat a keresztény magyar vállalkozásokat, amelyek a felszabadulás első három hónapjában lábraállították azokat is, amelyek már a román uralom idejében léteztek ugyan, de az utolsó időben válsággal küzdöttek és a magyar élet új vérkeringésétől, a magyar kormányzat intézkedéseitől várták megerősödésüket. Rendre örömlönek fel és omlanak össze. Magyar kezébe juttatott vendéglők sorra visszajutnak zsidó tulajdonosaiknak, vagy legalábbis zsidó főpincért kénytelenek fogadni, ami első lépés — az ajtó felé... A magyar üzletek körül zsidók sejtlenkednek, tőkességüket kínálnak, csendesársi viszonyt ajánlanak fel: „mert akkor lesz anyag, lesz áru, lesz vevő, lesz forgalom...” A keresztény még megkísérli a kitaratást, még mindig bízik valami csodában, de sehol nem lát gondoskodó jóindulatot, nem lát semmi védelmet

Öt évig csak napszámos lehet a hazatért magyar?

— Most alkalmam volna átvenni egy kis üzletet és ezzel megalapítani jövőmet. De nem kapok iparengedélyt, mert nem tudom igazolni, hogy öt éve élek felszabadított területen... Hát én most öt esztendeig ne lehessenek, csak napszámos Nagyváradon?... Hetek, hónapok óta futkosok, kilincselek, nem állás után, hanem azért, hogy lehetőséget találjak kis tőkém befektetésére. És mindenütt, az iparhatóságnál, az ipar- és kereskedelmi kamarában, az ipartestületnél — mindenütt ridegen és fölényesen fogadnak, kurtán-furesán elutasítanak, ahelyett hogy jóindulattal és szeretettel megmutatnák az utat, amelyen haladnom kell. Ha ez így megy tovább, felemésződik a pénzem s nem marad számomra más, mint a munkanélkülieket nyilvántartó hivatal... Pedig én dolgozni akarok, minden anyagi támogatás nélkül kezdeni akarok valamit...

Egy másik, kiváló iparos, aki nagyvállalkozó volt Bukarestben s ott tevékeny részt vett a magyar társadalom életében, kirobbanó keserűség-

tó központtól kapja árúját?... Akkor miért nem kobozzák el az árut és miért nem tartóztatják le a zsidót? Mert e keresztény kereskedőket, mikor kétségbeesésükben a magán úton való beszerzés lépésére akarták elhárítani magukat, ezzel fenyegették meg...

a zsidók fojtogató kísérleteivel szemben.

És számos vállalkozó szellemű tőkeérős magyar iparos és kereskedő kísérli meg még mindig, hogy új üzletet nyisson, új ipari üzemet létesítsen. Senki sem érdekli őket irántuk, hogyan akarják megvalósítani tervüket. Sőt mindenfelé bürokratikus akadályokat gördítenek vállalkozásaik elé. A katonai közigazgatás idejében keresztény magyar emberek aránylag rövid úton juthattak iparengedélyhez, most azonban tengersok irattal kell felszerelniük kérvényeiket és az illetékes hatóságok olyan igazolásokat követelnek tőlük, amelyek beszerzésére a mai körülmények között nem képesek. A napokban egy volt bukaresti ismerősöm, egy rendkívül szorgalmas iparosember, aki az Okirályságban végzett munkájával kis tőkét kuporgatott össze és aki nem menekült, hanem hazatért Nagyváradra, sirva panaszkodott a szerkesztőségben:

gel panaszkolt nekünk:

— Egyszerűen nem tudok iparengedélyhez jutni... Már úgy ismernek az illetékes hivatalokban, mint a rossz pénzt s már alig is akarnak szóbaállani velem. És ha türelmetlenkedek, mert érzem, hogy fogyóban van az anyagi erőm, tűnőben van a magyar életbe vetett bizalmam, akkor felforgató elem és elidegenedett magyar vagyok nekik... Pedig én nem akarok mást, mint keresztény magyar alapon becsületesen dolgozni. Nem kell állami támogatás, nem kell önállósítási kölcsön, visszautasítom a zsidó ajánlatokat, amelyek aranyhegyeket ígérnek nekem, csak társuljak velük, csak vegyem igénybe a pénzüket... En magyar vállalatot akarok létesíteni... S mialatt az én érvényesülésem útjába ezer akadály gördül, már látom egy új konkurens nagyvállalat cégtablóját feltűnni Nagyváradon, amely romlásomat jelentheti még mielőtt megindultam volna. És romlását jelentheti velem együtt egy sereg nagyváradai magyar kisiparosnak.

Értesülésünk nem az itt szóbanforgó zsidó nagyvállalat az egyetlen, aki felszabadulásunk óta iparengedélyhez jutott Nagyváradon. Ha a visszautasított keresztény magyar emberek erre felindultan hivatkoznak különböző hivatalokban, akkor — nem tud senki az új zsidó iparengedélyek kiadásáról.

S mindez akkor történik, amikor a második zsidótörvény hatályának a felszabadult részekre való kiterjesztése már rég esedékes lenne.

A keresztény magyar közvélemény egyre türelmetlenebbül veti fel a kérdést: Miért késik a törvény hatályának kiterjesztése? Okvetlenül meg kell várni, amíg felörlődnek a még rendelkezésre álló keresztény magyar erők és a keresztény magyar lelkekben kiálszik a hit?... (j. b.)

Csáky István külügyminiszter állapota javult és elhagyta a klinikát

Budapestről jelentik: Az Uj Nemzedék írja: Csáky István gróf külügyminiszter egészségi állapotában, örvendetes javulás történt. A legközelebbi napokban elhagyja a klinikát és visszatér lakására. Természetesen továbbra is gondos ápolásra szorul és nyugalomra van szüksége, hogy egészségét teljesen helyreállítsa. Addig Teleki Pál gróf miniszterelnök vezeti tovább is a külügyminiszteriumot.

Január 20-án forgalomba hozták a visszacsatolt keleti és erdélyi ország-részekben az egy- és két-pengős bankjegyeket

Az 1938. évi január hó 15-i kelettel ellátott 1 pengős és az 1940. évi július hó 15-i kelettel ellátott 2 pengős bankjegyek kibocsátása tárgyában a Magyar Nemzeti Bank az alábbi hirdetményt adta ki:

A Magyar Nemzeti Bank az 1938. évi január hó 15-i kelettel ellátott 1 pengős és az 1940. évi július hó 15-i kelettel ellátott 2 pengős bankjegyek kibocsátását főintézeténél, fiókinézeténél, valamint a Magyar Szent Koronához visszacsatolt keleti és erdélyi országrészekben működő kirendeltségeinél 1941. évi január hó 20-án megkezdte. Magyar Nemzeti Bank.

A rendelet részletes ismertetését holnapi számunkban közöljük.

A polgári iskolai tanár-egyesület gyűlése

Nagyvárad. Saját tud. A polgári iskolai tanár-egyesület tiszavidéki körének elnöke Nagy József és Lovass Sándor köri titkár, vasárnap délelőtt 10 órakor a fii polgári iskola helyiségében gyűlést tartott, amelyen felhívta a gyűlésen megjelent nagyváradai és nagyszalontai leány és fii polgári iskolai tanárokat, hogy lépjenek be az egyesületbe. Az egyesület 1907-ben Nagyváradon létesült és azóta eredményes, nagy munkásságot fejtett ki. Eppen ezért kérte a testület tagjait, hogy a további munkába kapcsolódjanak bele.

A gyűlés végén Kiss Lajos, a fii polgári iskola igazgatója halás köszönetét fejezte ki megjelenségükért és megható szavakkal esetelte az erdélyi kisebbségi tanárok zöndevéseit és munkáját és egyben kérte elvételüket azokért a hibákért, amelyek az erdélyi tantestület hibáján kívül álló okokból még fennforognak.

Nagy József elnök erre kijelentette, hogy nem hibákat keresni jöttek, hanem mélyen meghajolnak az erdélyi magyar tanárok előtt, akik a magyarság fenntartása érdekében oly nagy munkásságot fejtettek ki. A gyűlés után a Katolikus Kör éttermében kedélyes hangulathoz bucsuztak el az erdélyi tanárok a két debreceni kiküldöttől.

MERANO

szálloda

Budapest, IV., Bécsi-utca 2.

Központi fűtés. Hideg-meleg folyóvíz. Pensiórendszer. Igen mérsékeltárak. Olcsó havi bérlet.

A legkellemesebb családi ház a Belváros szívében

FERENCJÓZSEF
KESERÜVIZ

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYVÁRAD.
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30,
fél évre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem
adunk vissza

Budapestre utazott a főispán és a polgármester fontos közlekedési ügyekben. Nagyvárad. Saját tud. Dr. Hlatky Endre városi főispán és dr. Soós István polgármester két nappal ezelőtt Budapestre utazott, ahol igen fontos közlekedési kérdéseket tárgyalnak meg a miniszteriumban. A fővárosban tartózkodik Bazili Mihály, a villamosmű igazgatója és Altnóder Endre városi főmérnök is. A vezetőemberek csütörtökön reggel térnek haza.

Vitéz nemes Balogh Sándor ny. altábornagy üdvözlötte. A Tűznarcos Szövetségtől kaptuk az alábbi sorokat: 37-es bajtársak! Az első díszborozásunkról kegyelmes urunknak küldött üdvözlésünkre a következő választ kaptuk: „37-es és 139-es Bajtársak! Az első Díszborozásokat alkalmából hoztam juttatott kedves megemlékezéseket szívem mélyéből fakadó legőszintebb bajtársi köszönettel köszönöm és mindnyájatoknak szívvelyes üdvözlétemet küldöm, az egész tiszt, altiszt és legénységi karnak: Vitéz Nemes Balogh Sándor ny. altábornagy.”

ERDÉLYI MAGYAR IRÓK ELŐADÁSAI A SZEGEDI EGYETEMEN. Szegedről jelentik: Magyar írókat hívott meg előadásaira a szegedi egyetem. Móricz Zsigmond, Szabó Lőrinc, Kodolányi János, Szabó Dezső, az erdélyiek közül Aprily Lajos, Tamási Áron és Nyírő József fognak megjelenni a szegedi egyetemen, ahol az írók jelenlétében tartanak munkásságukról és működésükről előadást.

Szép butort akar?

Ne vegyen még

várjon...

Ebéd a bécsi magyar újságírók tiszteletére. Bécsből jelentik: (MTI) Kaufmann kerületi vezető hétfőn ebédet adott a Bécsben tartózkodó magyar újságírók tiszteletére. Az ebéd során Kaufmann közvetlen szavakkal köszöntötte a magyar újságírókat, akiknek nevében Keresztury Dezső mondott köszönetet a rendkívül szívvelyes fogadtatásért.

Sürgősen jelentsék be adataikat a társadalmi egyesületek. Nagyvárad. Saját tud. A városi polgármesteri hivatala 356-941. szám alatt felhívást bocsátott ki, amelyben felszólította a város területén működő összes társadalmi egyesületeket, hogy adataikat 6 nap alatt terjesszék be a polgármesteri hivatalhoz. A felhívásnak még sokan nem tettek eleget, bár a kijelölt időpont kedden lejárt. Ezért a polgármesteri hivatal felkéri az összes érdekelteket, hogy a rendelkezésnek most már haladéktalanul tegyenek eleget.

KITILTOTTAK KÉT ROMÁN LAPOT MAGYARORSZÁGBÓL. Budapestről jelentik: (MTI) A kereskedelem és közlekedésügyi miniszter az Aradon megjelenő Biserica si Scoala és a Stirea című románnyelvű lapoktól megvonta a postai szállítást jogát.

A HOLLAND TRÓNÖRÖKÖSNŐ NEWYORKBAN. Newyorkból jelenti a Magyar Távirati Iroda: Julianna holland trónörökös nő hosszabb tartózkodásra ideérkezett.

Értekezlet a kolduskérdés megoldására. Nagyvárad. Saját tud. A városi szegények és a kolduskérdés végleges megoldására dr. Soós István polgármester a jövő héten értekezletet hív egybe.

NAGY ÜNNEPSEGGEL VÁRJÁK A BUDAPESTRE ÉRKEZŐ ERDÉLYI LÁNYOKAT. A február 8-ra tervezett és elhalasztott vitézi bál helyett a Magyar Atlétikai Klub és a fővárosi vezetőségének rendezésében tartandó Atléta bálra utaznak fel a Leányklub nagyvárad, kolozsvári, marosvásárhelyi és szatmárnémeti tagjai. A keleti pályaudvaron dr. Veress Imre, a legfőbb állami Számszék Elnöke fogja fogadni a MAC tagjaival együtt. A bálon, melyet a Szt. Gellért szálló ragyogó márványtermeiben rendeznek meg, a főváros nevében Szendy Károly főpolgármester üdvözli, majd ünnepélyesen mindenkit bemutatnak. Amint értesülünk róla, a fenntartózkodás alkalmával programteljes kirándulás lesz, amelyen Budapest nevezetességeinek megtekintése, nemzeti színházi előadás és még a fővárosi ifjúság már előre összeállított műsora fogja alkotni. A leányklub tagjain kívül kísérők és hozzátartozók is résztvehetnek. Érdeklődőknek a leányklub tagjai és a helybeli Ibusz nyújt tájékoztatást.

Magánvizsgák. A Szilágyi Dezső-utcai Állami Polgári Leányiskolában az írásbeli magánvizsgákat január hó 24. és 25-én, a szóbeli vizsgákat pedig január 30. és 31-én tartják meg, az I. II. osztályokról.

A beomlott istálló maga alá temetett egy olasz parasztszaladót. Milánóból jelentik: (NTI) Bresatól északra elterülő erdőszegben egy községben az egyik paraszt istállója az alapfalak elmozdulása következtében beomlott abban a pillanatban, amikor a tulajdonos családjával és néhány rokonával az istállóban tartózkodott. A paraszt és három gyereke meghalt. A tulajdonos felsége súlyosan megsebesült.

Ne vegyen még bútort

várjon...

míg Papp Margit lakberendező a Székely és Réti vezérképviseelője megnyitja kiállítását!
Rimanóczy-utca 8. sz.

Férjével találkozik a vol' népus felesége. Stockholmból jelentik: (NTI) Mint a Nay Naglight Adebanda Londonból jelenti, Haile Szelasie volt népus felesége vasárnap két lanya és hat unokája kíséretében elutazott Londonból, hogy találkozzék férjével. Magával vitte a korona-ékszereket is.

PUSZTÍTÓ TÜZVÉSZ ZÁGRÁBBAN Belgrádból jelenti az Avala: Zágrábban hatalmas tűzvész pusztított, amely elpusztította az értékes zenei levéltárat és a székesegyház közelében levő papnevelő intézetet és mintegy tízmillió dinár kárt okozott.

Csendőrujonciskola és rendőrtanostály Nagyváradon. Saját tud. A városban felállították a csendőrujonciskolát és a rendőrtanostályt. Az oktatást már meg is kezdték. A rendőrtanostály vezetője dr. Högyész László rendőrfelügyelő. A tanfolyam 10 hónapos, amelynek elvégzése és a képesítő vizsga letétele a rendőrt önálló szolgálatra jogosítja.

MEGHALT BARANSKY EMIL LÁSZLÓ. Budapestről jelentik. Nemes Baransky Emil László, a képzőművészeti főiskola tanára, a neves grafikus és aquarellista, 63 éves korában, súlyos betegségéből eredő szívinfarkus következtében meghalt.

Egy olasz falu, ahol két éve nem volt temetés. Mint Domodossalából jelentik a Giornale d'Italiának, a Valle Bognaco-ban levő Monte Ossolano olyan szerencsés falu, hogy területén 1938. december 13-tól mostanáig még nem volt temetés. A falu lakossága egészséges, munkás, nyugodt életű.

Valutacsempészes gyanújaival letartóztattak egy menekültet. Nagyvárad. Saját tud. Dávid István Zoltán aradi menekült, ruggyantagyáros 930 ezer leit akart beváltani a Magyar Nemzeti Banknál. Mint menekültől nem fogadták el ezt a nagy összeget s akkor több menekültet kért fel a beváltásra. A rendőrség elfogta, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy valutacsempészéssel foglalkozik.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

* Okleveles tanár magánvizsgákra lelkiismeretesen előkészít, magyar nyelvi, helyesírás, valamint olasz nyelvi, gyors- és gépirási írákat ad Beöthy Ödön utca 42. kapuval szemben

Csökken a nők száma Németországban. Németországban az 1929 május 17-iki statisztikai adatok alapján megállapították, hogy a férfiak száma a nőkkel szemben emelkedett. 1933-tól 1939-ig a férfiak száma 37.090.000-ről 38.752.000-re emelkedett, ami 4,5 százaléknak felel meg. A nők száma 32.251.000-ről 40.612.000-re azaz 3,2 százalékkal emelkedett. Ezekután Németországban 1000 férfire már csak 1048 nő esik. A Birodalom egyes részében már ma is nőhiány mutatkozik, míg természetesen a Birodalom többi részén még nőtöbblet van.

Egy évre hosszabbították meg a Károly csapatkereszt elnyerése iránti kérelmek határidejét. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A honvédelmi miniszterium a Károly csapatkereszt elnyerésére irányuló kérelmek beadásának határidejét a visszacsatolt erdélyi és keleti országrészekben 1941 január hó 1-től 1941 december 31-éig hosszabbította meg. Az eddig beérkezett kérelmekből kiténik, hogy a folyamodók nem olvasták el a kérvényürlap hátsó oldalára nyomtatott tájékoztatást, minek folytán azok hiányosan vagy bizonyító okmányok nélkül érkeztek a honvédelmi miniszteriumba. A miniszterium ezton is felhívja az érdekelteket a kérségi eljárásokon illetve a polgármesteri hivatalokban díjmentesen kapható ürlapok használatára és azok helyes kitöltésére mert a hiányosan beadott kéremlenket vissza fogják utasítani.

A nagyváradi m. kir. állami Szent László gimnáziumban csütörtökön kezdődnek az előadások. A nagyváradi m. királyi Állami Szent László gimnázium igazgatósága értesíti a szülőket, tanulókat és minden érdekelteket, hogy az iskolai előadások minden osztály részére folyó hó 23-án, csütörtökön kezdődnek meg. Igazgatóság.

Az állami tanítónőképző intézetben és gyakorló iskolájában a tanítás szerdán reggel megkezdődik. Igazgatóság.

BUDAPESTRE SZÁLLÍTOTTAK A REPÜLŐGÉP-KATASZTRÓFA HÁROM ÁLDOZATÁNAK HOLTTESTÉT. Budapestről jelentik: A nagyváradi repülőgépkatasztrófa három hősi halottjának: Duló Mihály forgalmi pilótának, Küpry Tibor rádiósoknak és Zsimkó Károly szerelőnek földi maradványait — mint jelentették — Budapestre szállították, ahol szerdán délelőtt nagy gyászpompával temetik el őket a Kerepesi-úti temetőben.

Hó és sárcipőt

gyárilag javítunk

„ELASTICA“

gumiüzem

Szent János utca 32. szám.

Nyakkendő lazacbőről. A német halfeldolgozó iparnak az utolsó időben sikerült egyes tengeri halaknak, mint a tengeri lazacnak és tőkehalnak a bőrt olyképp preparálni, hogy a halbőr simulékonyasága és erőssége által a divat céljaira is felhasználható legyen. A március 2-8-ig megtartandó lipcei vásáron szerepelnek először a halbőrrel előállított divatelemek, ezek között keztyűk, övek, asernyótokok és legujabban nyakkendők. Mivel a lazacból 24 féle színárnyalatban állítható elő, ezért különösen alkalmas színdus nyakkendő gyártására. Amennyire meglepően is hat az a tény, hogy a halbőrrel nyakkendőt állíthatunk elő, ez az újfajta anyag azzal az előnnyel rendelkezik, hogy sima felülete által kevésbé piszkolódik és egyáltalában nem gyűrődik.

A Honvéd Tiszti Vivó Klub versenye

Budapestről jelentik: (MTI) A HTVK tegnapi párbajtörversenyének kilencedik döntőjében holtverseny után a következők győztek: Gozsi HTKV 5 győzelem, Heteyi HTKV 5 győzelem, Balázs HTKV 5 győzelem, Keresztes BBTE 4 győzelem, Gerevich MAC 4 győzelem, Gerevich MAC 4 győzelem. A BSE III. osztályu kardversenyében Sallay MAC győzött 6 győzelemmel.

Magyar győzelmek a svédországi teniszmérkőzéseken

Stockholmból jelenti a MTI: A magyar-svéd teniszmérkőzések során Szigeti az egyesben biztosan győzött a svéd Johanson ellen.

Az Asbóth-Gálbory pár hatalmas küzdelem árán biztosította a magyar színek győzelmét a Rolton-Ostberg svéd párral szemben. Győzelmük után a közönség lelkesen ünnepelte őket.

A magyar teniszesezők szerdán és csütörtökön svéd vidéki városokba játszanak, majd szombaton Finnországba utaznak, ahol szintén több mérkőzést játszanak.

Félórás földrengés volt Cyprus szigetén Ötven ház rombadőlt, több ház súlyosan megrongálódott

Stockholmból jelenti a Magyar Távírási Iroda:
Cyprus szigetén hétfőn reggel 30 másodpercig tartó földrengést észleltek. Parallimban Famagusta közelében rombadőlt 50 ház, 100 megrongálódott. Hír szerint csak két ember sebesült meg. Halálos eset nem történt. A famagustai Szent Miklós székesegyházban károk estek.

Rendelet a lakások bérletének felmondása tárgyában A felmondás csak úgy érvényes ha a kisajátított ház új tulajdonosa a megfelelő lakásról gondoskodik

A Magyar Távírási Iroda jelenti: A Budapesti Közlöny legközelebbi száma közli a m. kir. minisztériumnak a lakások bérletének felmondását korlátozó rendelet egyes rendelkezéseinek módosítása tárgyában kibocsátott rendeletét, amely a köz-célu épületek létesítése, új utak nyitása vagy kiszélesítése vagy más közérdekű munkálatok végrehajtása céljából az államkincstárnak, törvényhatóságoknak, városoknak, községnek jogot ad arra, hogy az említett célból lebontandó épületben lévő lakások bérletét felmondja. — A felmondás azonban csak úgy érvényes, ha a bérletbeadó a bérlő számára megfelelő más lakásokról gondoskodik.

Január 18-tól 25-ig áruforgalmi korlátozást rendelt el a MÁV A szállítási korlátozások nem vonatkoznak az élelmiszerekre, tüzelőanyagokra és gyógyszer-árúkra

A Magyar Távírási Iroda jelenti: A MÁV az árutorlódásra való tekintettel, nehogy az elsőrendű szükségleti cikkek szállításában fennakadás állhasson elő, az alább következő áruforgalmi korlátozásokat léptette életbe: Január 18-tól 25-ig bezáróan csak az alább megnevezett áruk vehetők fel gyors- és teherárúként: élő és leölt állatok, húsneműek, szalonna, zsir, tojás, élesztő, lóttvad, tej és tejtermékek, liszt, kenyér, tészta-neműek, zöldség, fűszerek, rizs, burgonya, cukor, tengeri, erőtakarmánnyok, gyufa, egészségügyi anyagok, gyógy- és kötszerek, kőolaj, nyersolaj, benzín, benzol, koksz, faszén, vasérc hengerelt vas és vasárú, műtrágya, szén, szalma üres tejes kannák, valamint fenti áruk szállítására szolgáló üres edények ha azokat megtöltés céljából adják fel, mész, szén, külföldre irányuló bauxit.

Ramminger István
női fodrász mester. Bazárépület.
(ismét régi helyén.) Alapítva 1899
Hajfestés, dauer, vas- és víz-hullám, parókakészítés.

A városi adóhivatal felhívása az adófizetőkhez

Nagyvárad város adóhivatala felhívja az érdekelt adófizetők figyelmét az egyenesadókra vonatkozó egyes törvényes rendelkezések módosításáról és kiegészítéséről szóló 1940. évi XXII. t.-c. életbeléptetése és végrehajtása tárgyában kiadott 137.500/1940. VII. sz. P. M. és 160.000/1940. VII. P. M. rendeletekre.
A 137.500/1940. VII. P. M. rendelet az általános kereseti adó után kivetendő államkincstári pótlék kivétele és kezelése tárgyában rendelkezik.
A 160.000/1940. VII. P. M. rendelet a mesterséges halastavak, valamint a nyílt és zárt vizeken folytatott halászatból eredő jövedelmek megadóztatására, — a túlnyomó részben mezőgazdasággal foglalkozó földhasznosítóknek bizonyos feltételek fennforgása

esetében az általános kereseti adó alóli állandó adómentességére nézve; — a legfeljebb egy segédet és egy tanoncot vagy segéd nélkül legfeljebb két tanoncot tartó, továbbá 60 év korú és részben napszámkeresetből élő segéd nélküli, valamint özvegyi jövedelmű tartó és végül a hadirokkant kézműiparosok kedvezményes megadóztatására, az üzlethely nélkül működő házalók megadóztatására, az ügynökök ügynöki jutalékának általános kereseti adóztatására stb. vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz.

A fentiekre vonatkozólag részletes felvilágosítással szolgál a városi adóhivatal.

Nagyvárad, 1941. január 17.

Városi adóhivatal.

Negyvenmillió mázsa kávét semmisített meg Brazília az utóbbi tíz év alatt

Magyarország szükségletét kétezer esztendeig fedezné a tengerbe dobott kávé

A kávé, az illatos, jó meleg kávé, ami sok-sok szegény családnál jelenített nemcsak reggelit, de sokszor ebédet és vacsorát is, egyrészt a nyugati háború következtében, másrészt pedig a braziliai kávéültetvényesek mérhetetlen profitéhsége miatt, ma a luxus cikkek között is vezetőhelyet foglal el. Drága ma a kávé és akinek jut belőle, elmondhatja, hogy boldog ember. Nem tudom, hogy a valódi, hamisítatlan kávéból kinek és mennyi van ma a hányan kénytelenek mállakávéval beenni, de azt tudom, hogy a háború előtt Magyarországon a kávéfogyasztás fejeként és évenként fél kiló körül mozgott, de sokan ennél jóval több kávét is fogyasztottak. A Trianon utáni években az évi fejáltag 20 dekára csökkent és például 1938-ban 20.723 mázsa volt a kávébehozatalunk.
Ki gondolna arra, amikor a gondos feleség, — vagy a figyelmes pincén — elébe teszi a forró kávéval telt eszszét, a világon — például két év előtt — 1100 millió aranyfrank értékű búza mellett 660 aranyfrank értékű kávét raklak hajókra, hogy egyik világrészről a másikra szállítsák? Ki gondolna arra, hogy pár száz évvel ezelőtt még Európában sem ismerték a kávét s Magyarországra a török hódoltság idejében jutott el Törökországból. A XV. században egész Keleten elterjedt. Nyugatra azonban csak 1654-ben jutott s 1669-ben nyílt meg az első kávéház Párizsban. Ettől az időtől kezdve aztán rohamosan terjedt a kávéfogyasztás egész Európában.
Bár a kávé őshazája Abesszinia, ma mégis a legnagyobb kávéültetvények Braziliában vannak s a föld túlnyomó részét onnan látják el kávéval. Száz évvel ezelőtt a világ kávétermelését még csak 1,2 millió mázsa becsülték, ötven év előtt ez a szám 7 és egynegyedmillióra szaporodott és ennek több, mint a felet Brazília szolgáltatja: 4 millió mázsát

termelve s Brazília ma is megközelíthetetlen magasságban áll kávétermelés terén a többi ország felett. Az utolsó békeévben, 1913-ban 10-629.000 mázsa rugott a világ kávétermelése és ennek 71,4 százaléka volt braziliai eredetű. A világháború kitörésekor csak az európai raklárházakban öt-millió mázsa kávé volt felhalmozva. A háborus blokádnak aztán elzárta a központi hatalmak országait a kávétermelő országoktól, de viszont a kávéfogyasztás is rendkívül megnövekedett, főleg a milliós hadseregek fogyasztása révén s ezáltal a háború olyan tömegeket is rászoktatott a kávéfogyasztás élvezetére, amelyek addig a kávét csak hírből ismerték.
A világháborút követő rövid gazdasági fellendülés időszaka a kávétermelők aranykorszakát jelentette: az évi tízmillió mázsa termelés néhány év alatt húszmillió mázsa fölé emelkedett. Ennek az aranykornak azonban rövidesen végetvetett a gazdasági válság. Megesapant a kávéfogyasztás is, pedig az egyszer elültetett kávéfa 10-12 évig terem és a kávéfa nem törődött a gazdasági válsággal, hanem tovább is állta a világot kávéval, úgy hogy az utolsó tíz év alatt egyedül Brazília kávétermése 148 és félmillió mázsa rugott.
Ennek a jelentékeny termésnek a nagyrészt természetesen nem lehetett külföldön értékesíteni a háborús blokádnak miatt, de a braziliai kávéültetvényesek sem akarták, hogy a kávé ára csökkenjen, ezért egyedül Brazília tíz év alatt negyven millió mázsa kávét semmisített meg, a termés 26,9 százalékát. Ezt az óriási tömegű kávét egyszerűen a tengerbe dobták, vagy vasúti mozdonyok fűtésére használták fel.
Hogy negyven millió mázsa kávé milyen nagy mennyiség, mi sem mutatja jobban, mint az, hogy a mai Magyarország kétezer évig fedezhette volna szükségletét ebből a kávéból. (—a.)

RÁDIÓ

- SZERDA JANUÁR 22.
Budapest I.
- 6.40 Ébresztő. Torna.
 - 7.00 Hírek. Közlemények. Zenek. Hanglemezek.
 - 10.00 Hírek.
 - 10.20 „Diákcsínyek, furcsaságok.” R. Vozáry Gyula előadása.
 - 10.45 „Robinson szigete.” Felolvasás.
 - 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 - 12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárás-jelentés.
 - 12.10 Lakatos Flóriás és fia cigányzenekara.
- Közben
- 13.20 Időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.
 - 13.30 Weidinger Ede szalonzenekara.
 - 14.30 Hírek.
 - 14.45 Műsorismertetés.
 - 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 - 15.20 Hanglemezek.
 - 16.15 „Ahol a szociális munkaállamért dolgoznak.” Közvetítés a Nemzeti Munkaközpont székházából. Beszél Budinszky Sándor.
 - 16.45 Időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.
 - 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 - 17.15 „Ybl Mikós.” Ybl Ervin dr előadása.
 - 17.40 Varsányi Rudolf és Boross Jolán magyar nótákat énekel, kíséri Veress Lajos és cigányzenekara.
 - 18.25 „Erdély és a Tiszántúl.” Polner Ödön dr előadása.
 - 18.40 „Keleti hangulatok.” Hanglemezek.
 - 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
 - 19.20 „Ostia feltámadása.” Révay József dr előadása.
 - 19.50 Az Operaház előadásának ismeretése. (I. és II. felv.)
 - Utána Az Operaház előadásának közvetítése. (II. felvonás.) „Rózsalovag.” Zenés játék három felvonásban. Szövegét írta Hofmannsthal Hugó, Fordította Várady S. Zenéjét szerlette: Strauss R. Vezényel Ferencsik János, Rendezte Rékai András.
- A II. felvonás után kb.
- 20.50 Hírek.
- Az előadás után kb.
- 22.05 Hírek, időjárás-jelentés.
 - Majd a Rádió Szalonzenekara.
 - 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
- Kb.
- 23.25 Közvetítés a Spolarich Kék Duna-étteremből. Rác Béla cigányzenekara muzsikál.
 - 24.00 Hírek.
- Budapest II.
- 18.00 Olasz nyelvoktatás. Bellerani Bonaventura előadása.
 - 18.25 Az Operaház előadásának ismeretése.
 - 18.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Rózsalovag.” Zenés játék három felvonásban.
 - Az I. felvonás után kb.
 - 19.40 Dániel Ilonka zongorázik. 1. Beethoven: 32. variáció. 2. Liszt: Hárfatud.
 - 20.00 Hírek.
 - 20.10 Ügétő versenyeredmények.
 - 20.20 Közvetítés a Dénes-étteremből. Sári Elemér cigányzenekara muzsikál, Vargha Imre énekel.
 - 21.15 „Értékes póttanyagok.” Ir a Fazekas István. Felolvasás.
 - 21.45 Időjárás-jelentés.
 - 21.50 A Rádió Szalonzenekara.

Több iparágban megerősítette a munkaügyi miniszterium a legkisebb munkabérelt

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az iparügyi miniszter az utóbbi hónapokban ismét számos iparágban erősítette meg a legkisebb munkabérek ügyében illetékes hatóságok által hozott határozatokat, így a legutóbbi időben megerősítette a minimális munkabérelt a következő iparágakban: szeszgyártó, párlat készítő, szeszfeldolgozó, ecetgyártó, élesztőgyártó ipar, továbbá növény- és gyümölcskonzerveket készítő ipar, paprika hasító és kikészítő, csokoládé, cukorka és kakaó, keksz és tartós sütemény ipar, baromfi és baromfi termékeket feldolgozó ipar. A magyar iparügyi kormányzat szociális munkabér politikája a háborús viszonyok ellenére más vonatkozásban is következetesen halad a kitűzött célok felé, így a nem régiben visszaállított munkaidő korlátozásra vonatkozó rendelet hatálybalépítésével. Mint ismeretes a munkaidő korlátozását kimondó rendeletek a rendkívüli háborús viszonyok miatt egyideig nem voltak hatályban. Ugyancsak foglalkozik az iparügyi miniszter az erdélyi minimális munkabérek megállapításának, továbbá a családi pénztár megszervezésének kérdésével is.

Nagyvárad thjf. város közig. egyosztálya, mint I. fokú egészségügyi hatóság 1008-1941. sz.

Tárgy: Jéggyűjtőhely kijelölése

Véghatározat

A 14233-1934. K. M. rendelet 1. szak. (1) bek. a. pontja alapján az 1940-41. évi téli időszakra a természetes jég gyűjtésére hatóságom területén

jéggyűjtőhelyül:

a Sebes Körösnek a kolozsvári vasúti hid fölötti szakaszát jelölöm ki. Az innen kitermelt jéget korlátozott forgalmúnak nyilvánítom, melyet hűtésre csak úgy lehet felhasználni, hogy a jég az emberi fogyasztásra kerülő étellel és itallal közvetlenül ne érintkezzen. Ez a kijelölés az egyéb közigazgatási szabályok megtartása alól nem mentesít és a gyűjtőhely használatával kapcsolatos magánjogi igényeket nem érinti.

Aki 25 q-át meghaladó mennyiségű jéget raktáron tart, köteles nevét, üzletének, jégraktárainak helyét a közigazgatási hatóságnál bejelenteni.

A korlátozott forgalmú természetes jéget háztartási célra eladni nem szabad.

A jég kitermelésénél, felhasználásánál a 14233-1934. K. M. rendelet előírásait mindenben szigorúan be kell tartani.

A jégkitermelésért fizetendő díjat a város gazdasági ügyosztálya állapítja meg.

Jelen véghatározatnak fairagasz útján való közhírrétételét elrendelem. Nagyvárad, 1941. január hó 15-én.

Rozsly István, s. k.
t. b. főjegyző,
tanácsnokhely.

A kiadmány hitelül:

Nagyvárad, 1941. január 17-én.

Olvashatatlan aláírás,
kiadó.

A cukorjegy körüli zavarokról

Nagyvárad. Saját tud. Reszletesen foglalkoztunk annakidején azokkal az anomáliákkal, amelyek a cukorjegyek kiosztása körül felmerültek. Azok a „keserűségek”, amiket a cukorjegyek kiosztása támasztott még ma sem multak el és sok panasz érkezik hozzánk is arról, hogy olyan nagyváradiak, akik évek hosszú sora óta laknak ugyanazon a helyen, még ma sem tudtak hozzájutni cukorjegyükhöz. Panaszkodnak a cukorjegy nélkül maradtok azért is, hogy a cukorjegyeket olyan házakban, ahol sok lakás van, egy ugynevezett „házbizalmnak” kézbesítették ki és ezek között akadtak lelkiismeretlenek, akik nem minden lakónak adták tovább a részükre kijáró cukorjegyeket, hanem megtartották azokat maguknak. Sok ilyen panaszt hallottunk már, de nyíltan senki sem mer fellépni, senki ellen, mert igen nehéz a bizonyítás.

Ma ismét panaszos levelet kaptunk amelyet Heini Jánosné, Vitéz utca 30. szám alatti lakos irta és egyenesen a polgármesterhez intézi szavait. Levelemből közöljük a következőket:

DR SOÓS ISTVÁN
POLGÁRMESTER UR FIGYELMÉBE

Meglepetéssel olvastam Polgármester urnak a Magyar Lapokban megjelent rendeletét, amely legelső sorban azokra vonatkozik, akik a január hóra esedékes cukorjegyeket sem kapták még meg, Polgármester ur megállapításai szerint azért, mert hamis házszámot jelentettek be. Bátorodom saját esetemet a Polgármester ur figyelmébe ajánlani: 1936. óta ezen az egy helyen, illetve ebben a házban lakom. A cukorigénylési lapon a címet pontosan feltüntetve írtam: Vitéz utca (14) 30. számot. A cukorjegyhez még sem jutottam hozzá.

Aki a Polgármester urat a cukorjegyek elosztására vonatkozólag tájékoztatta, úgy látszik, hogy nem lehetett biztos adatok birtokában, mert sem én, sem a sok hasonló sorsban részesültek nem adtuk be hamis házszámot.

Apeáhi hirdetések

Szavanként 10 fillér, állást keresőknek 25% kedvezmény

Lakás

Kiadó 4 szobas magánház Erdőkudni Lakatos szücs üzlet, Széchenyi tér 6. szám. 531

Hűlőpéle

Akik magánházat, bérházat, szőlőt, birtokot, malmot, vagy bármilyen ingatlant eladni, venni akarnak, keressek fel Popovics irodát, Szent János u. 6. Telefon: 1567. 583

Vendéglő, Nagy Simon féle azonnal kiadó. Teleki Pál utca sárga 55. 588

15 éve fennálló fűszer, festék kereskedőknél és italmérőknél legjobban bevezetett ügynőskég, kemény szolid vállalatok megbízását keresi Zenke Lajos, Hódmezővásárhely, Kazinczy utca. Telefon 133. 589

Jómeneteli vendéglő, családi ékek miatt azonnal kiadó. Cim a kiadóban 575

Versenyt rendez melegeített tölte Teke pálya és olcsó. Meleg, meleg ételeket és finom italokat kihordásra is ad. Ferke vendéglő, Beöthy Ödön utca 50. 576

Angol és francia varrónő nagy gyakorlatl ajánlkozik házakhoz, napi két pengőért, Beöthy Ödön utca 14. 566

mot, csak azért, hogy cukorjegyhez ne jussunk.

A Magyar Lapokban megjelent felhívásra én is elmentem a közlemezési hivatalba, ahol hosszas várakozás után kijelentették, hogy csak 15-e után jelentkezzenek azok, akik jegyet nem kaptak.

Ennek a reményében az összes környező házakat bejártam, de cukorjegy sehol sincs, mert természetesen senki sem veszi szívesen a cukorjegyekért való folytonos zaklatásokat.

Mi fogyasztók joggal hihettük, hogy a közlemezési ügyosztály mindenki érdekeit igazságosan szolgálja és valóban felül is vizsgálják: miért nem kapta meg mindenki a cukorjegyét? Miért nem osztották be az igénylőlapokat utcák és házak szerint, hogy zavarok ne legyenek?

Polgármester ur!

Tessék a cukorjegyek kiosztását szigorú körültekintéssel felülvizsgáltatni, mert a mai helyzetben joggal el lehet hinni, hogy a másfelé küldött jegyeket illetéktelenek jótalanul használják fel saját céljaikra és sokan nélkülözni kénytelenek azokat. Kérem a Polgármester urat, utaltasson ki részemre január hóra is kétszemélyre teljes adagot, mert a kukrot teljesen nélkülözni mégsem lehet. Kérem ezt azért is, mert napok óta várok az a közlemezési hivatal folyosóján, de bejutni a hivatalba nem lehet, olyan sokan tolonganak az ajtó előtt.

Magyar ember szívesen hoz áldozatot bármiért, de nehéz elhallgatni az igazságot.

A perifériákon is laknak magyar emberek, akiket megillet az, ami másnak is jut.

*

Ezeket írta panaszos levelemben Heini Jánosné vitéz utcai lakos. Panaszát ezennel a polgármester ur elé terjesztjük. (—la)

Adás-vétel

Egy erős jó karban lévő konfekció munkára alkalmas használt férfiszabó varrógépet megvételre keresek. Címet a kiadóba. 586

Porcellán vagy vas WC eszékét veszek. Ritók Zs. u. 22. 584

Jó karban lévő tábláskocsit cca 2x35 m. nagyságban megvételre keresünk. Ajánlatot a kiadóba kérünk leadni 587. száma.

Eladó nyomdai felszerelések: 13 as gyorsajtó, motoros amerikai, használt betűk, regálók, irodai bator. Fréklődné: Koovás hirlapiroda, Kolozsvár. Szentegyház utca 3. 567

Allást nyec

Lakatos tanulókat felvesszünk. Halász Testvérek, Várady Zsigmond utca 60. szám. 585

Ujságárusítót felvesz Katona, Szent László tér 2. bódé. 579

Allást keres

Oskeresztény, okleveles, fiatal nős gazdasz. képessége 4 éves gazdasági iskola és gyakorlat, jó működési bizonyítvánnyal, vezetői állást keres elcsjére akármilyen kis vagy nagy birtokon, szerény fizetéssel. Cim a kiadóban. 582

SZINHÁZ

A színházi iroda közleményei

— Nehéz ma férjhez menni — filléres helyárrakkal. A színház legnagyobb sikerű vígjátéka, a Nehéz ma férjhez menni, ragyogó színdarab mű, Kormos Márta vendégfelléptére: filléres helyárrakkal kerül színre szerdán este háromnegyed 8 órakor és csütörtökön délután 4 órakor. Mindkét előadás a bemutató előadás parádés szereposztásában. Mindkét előadás minden földszinti jegy 80 fillér, minden emeleti jegy 50 fillér, páholy 4 pengő.

— Viktória — félhelyárrakkal — csütörtökön este — Lenhardt Ilona operatőrnő első felléptével. Abrahám Pál világsikerű operettjét a Viktória tüzte másorra csütörtökön estére a színház igazgatósága, félhelyáru előadásban. A címszerepet Lenhardt Ilona operatőrnő játssza, a többi főszerepeket a társulat legkiválóbb erői. A Viktória csütörtök esti előadása félhelyárrakkal kerül színre. Jegyek erre az előadásra már válthatók a színház pénztáránál.

— Pénteken este filléres helyáru előadásban a Tokaji aszu. Szilágyi-Eismann ragyogó operettjének a Tokaji aszunak első filléres helyáru előadása pénteken este lesz, a bemutatott előadás parádés szereposztásában. Minden földszinti jegy 80 fillér, minden emeleti jegy 50 fillér, páholy 4 pengő.

— Szombaton délután 4 órakor: Erzsébet — daljáték 80 és 50 filléres helyárrakkal. A címszerepben: Lenhardt Ilona, Andrassy gróf szerepében Leviczky Andor.

— Jön a Selmeci bál, eredeti nagy magyar operett. Írták Marschalkó Lajos, dr. Liszt Nándor és M. Galánffy Agnes. Tihanyi Vilmos mesteri rendezésében. Pompás kiállítás, nagyszerű táncok. A teljesen új díszletet Kovall István, a Nemzeti Színház díszletfestője festette. A szerzők személynél jelenlétében. A színházi évad nagy eseménye. Ragyogó szereposztásban a Selmeci bál előadásai: szombaton este A. bérletben, vasárnap délután 4 órakor és háromnegyed 8 órakor, valamint hétfőn este B. bérletben. — A Selmeci bál minden előadására jegyet már válthatók a pénztárnál.

Heti műsor:

Szerda este háromnegyed 8 órakor. Nehéz ma férjhez menni. Filléres helyárrakkal. Minden földszinti jegy 80 fillér, minden emeleti jegy 50 fillér, páholy 4 pengő.

Csütörtök délután 4 órakor filléres helyárrakkal: Nehéz ma férjhez menni 80 és 50 filléres helyárrakkal.

Csütörtök este háromnegyed 8 órakor félhelyáru előadásban: Viktória Lenhardt Ilona operatőrnő bemutatkozó felléptével. Félhelyárrakkal.

Péntek este háromnegyed 8 órakor: filléres helyárrakkal: Tokaji aszu. Operett újdonság. Minden földszinti jegy 80 fillér, minden emeleti jegy 50 fillér, páholy 4 pengő.

Szombaton délután 4 órakor: Erzsébet. Filléres helyárrakkal. Lenhardt Ilonával a címszerepben. Andrassy gróf szerepében Leviczky Béla. 80 és 50 filléres helyárrak.

Kiadótulajdonos:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad Szilágyi Dezső-utca 5. szám.